KYYJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO 2022 JA
TALOUSSUUNNITELMA 2023-2024

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO ... 3

1.1 TALOUSARVION SITOVUUS ... 4
1.2 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS ... 5
1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ ... 6
1.4 KYYJÄRVEN KUNTASTRATEGIA ... 8

2 KYYJÄRVEN KUNNAN TALOUS 2022 ... 9

2.1 TULOSSUUNNITELMA ... 9
2.1.1 Toimintatulot ... 9
2.1.2 Toimintamenot ... 9
2.1.3 Henkilöstömenot ... 10
2.1.4 Toimintakate ... 10
2.1.5 Verotulot ja valtionosuudet ... 10
2.1.6 Rahoitustulot ja – menot ... 10
2.1.7 Vuosikate ... 10
2.1.8 Poistot ... 10
2.1.9 Tilikauden tulos ... 10
2.2 RAHOITUSSUUNNITELMA ... 10
2.2.1 Käyttöomaisuusinvestoinnit ... 10
2.2.2 Kassavarojen muutokset ... 10
2.3 KYYJÄRVEN KUNNAN TALOUSSUUNNITELMA 2022 – 2024 ... 11
2.3.1 Tulossuunnitelma 2022–2024 ... 11
2.3.2 Rahoitussuunnitelma 2022 – 2024 ... 11

3 TAVOITTEET JA KÄYTTÖTALOUS ... 12

3.1 HALLINTO-OSASTO ... 13
3.1.1 Yleishallinto ... 13
3.1.2 Elinkeinopalvelut ... 14
3.1.3 Maaseutupalvelut ... 16
3.1.4 Sosiaali - ja terveyspalvelut ... 16
3.2 SIVISTYSOSASTO ... 17
3.2.1 Koulutuspalvelut ... 18
3.2.2 Kirjastopalvelut ... 20
3.2.3 Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut ... 22
3.2.4 Varhaiskasvatus ... 24
3.3 TEKNINEN OSASTO ... 26
3.3.1 Tekniset palvelut ... 27
3.3.2 Rakentamis - ja ympäristöpalvelut ... 28
3.3.3 Tilapalvelut ... 29
3.3.4 Liikelaitokset ... 31

4 KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET ... 32

4.1 KYYJÄRVEN LIIKEKESKUS OY ... 32
4.2 KYYJÄRVEN PALETTI OY ... 33
4.3 KYYJÄRVEN VUOKRA-ASUNNOT OY ... 33
4.4 KYYJÄRVEN LÄMPÖ OY ... 34

5 INVESTOINTIOSA 2022 ... 35

LIITE 1 TULOSLASKELMA 36
LIITE 2 RAHOITUSLASKELMA 37
LIITE 3 VESILAITOSTASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA 38
LIITE 4 VESILAITOSTASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA 39

1 JOHDANTO

Talousarvion ja taloussuunnitelman tarkoitus

Kunnanvaltuuston on kuntalain mukaan vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä taloussuunnitelma sitä seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Tämä nyt valtuuston käsittelyssä oleva varsinainen talousarvio on vuodelle 2022 ja suunnitelma puolestaan vuosille 2023-2024. Kyyjärven kunnassa koko talouden suunnitelmakausi on siis kolme vuotta (2022-2024).

Talousarvion ja taloussuunnitelman tarkoituksena on antaa päätöksentekijöille ja kunnan sidosryhmille kattavat tiedot kunnan toiminnasta ja talouden tilasta. Lähtökohtana tulee olla, että talousarvio, taloussuunnitelma ja tilinpäätös ovat rakenteeltaan samankaltaiset. Valtuustotason ohjausvälineitä ovat talousarvio, taloussuunnitelma sekä tilinpäätökseen kuuluva toimintakertomus.
Talousarvion sisältö koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosa
Kunnanvaltuusto osoittaa osasto- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosa
Osoittaa miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa
Osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja arviot mahdollisista tuloista. Investointimenot ja – tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan.

Rahoitusosa
Osoittaa talousarvion vaikutukset kunnan maksuvalmiuteen ja kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Siitä käy myös ilmi, miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se vuorostaan katetaan.

Talouden tasapainovaatimus
Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Kyyjärven kunnalla on 1.1.2021 taseessa kertynyttä alijäämää 4.649.404 euroa. Vuoden 2022 talousarviossa tuloksen arvioidaan olevan 987 988 euroa ylijäämäinen. Kertyneitä alijäämiä ei pystytä kääntämään ylijäämäksi kuntalain 110 § edellyttämässä ajassa ja tämä on valtiovarainministeriön tiedossa kun he tekivät päätöksen 25.5.2021, etteivät aio käynnistää Kyyjärven kunnan valtuuston tahdon vastaiseen kunnan yhdistämiseen. Ratkaisu perustui kunnan muuttuneeseen käyttötalouden tilanteeseen ja ennakoituun kiinteistöverotulon kasvuun. Kyyjärven kunnan taloutta seurataan vuosittain valtiovarainministeriössä.

1.1 Talousarvion sitovuus

Kunnanvaltuuston alaisten toimielinten on noudatettava kunnanvaltuuston hyväksymää talousarviota vuonna 2022.

Yksityiskohtaisemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja seurannasta antaa kunnanhallitus. Vakinaisten työ- ja virkasuhteiden täyttö tehdään vain kunnanhallituksen luvalla. Kunnanhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä myös talousarvion sitovuudesta sekä minkä tahansa määrärahan käytöstä kesken vuotta.

Kilpailuttamalla on pyrittävä kokonaistaloudellisesti edullisimpiin ratkaisuihin kaikilla niillä toiminnan ja hankinnan aloilla, missä se suinkin on mahdollista. Kunnan hankinnoista on lähtökohtaisesti hyvissä ajoin ennen hankintojen suorittamista ilmoitettava kunnan www-sivuilla kohdassa kunnan hankinnat. Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja sen täytäntöönpanoa tarkentavia kunnan omia ohjeita.

Talousarvion ja -suunnitelman sitovuudesta ja käytöstä noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Talousarvion tulosalueen **nettomenojen** yhteismäärää ei saa ylittää ilman kunnanvaltuuston lupaa eikä käyttää muuhun kuin kyseisen tulosalueen menoihin.
2. Kukin osasto ja asianomainen tilivelvollinen viranhaltija ovat vastuussa tulosalueen **nettomenoista**. Tulosalueiden on huolehdittava kustannustason nousun seuraamisesta ja tulojen ajallaan kertymisestä.

Edellä kohdissa 1 ja 2 määriteltyjä sitovuusrajoja laskettaessa ei oteta huomioon laskennallisia eriä (poistot, vyörytyserät ja ostojen alv.)

3. Henkilöstökuluihin varatut määrärahat ovat sitovia siten, että henkilöstökulutileiltä ei voida kattaa muita menoja eikä vastaavasti siirtää määrärahoja muilta tileiltä henkilöstömenojen katteeksi.
4. Määrärahoihin liittyvät päätökset (lisäykset, vähennykset ja tulosalueen sisällä tapahtuvat siirrot) on tehtävä etukäteen, sillä organisaatiotasolla, jolle päätösvalta asiassa kuuluu. Muutoksista tulee antaa välittömästi tieto kirjanpitoon.
5. Talousarvioon sisältyvät investoinnit ovat erillisessä investointiohjelmassa 2022 -2024. Suunnitelmavuosien osalta investointiohjelma tarkentuu kunkin vuoden talousarviossa.
6. Lautakuntien tulee vahvistaa käyttösuunnitelmat hyväksytyn talousarvion mukaiseksi tavoitteiden ja määrärahojen osalta. Lautakunnille tulee antaa vähintään neljännesvuosittain talous- ja toimintakatsaus kuluvasta vuodesta. Raportit talousarvion toteutumisesta annetaan kunnanvaltuustolle vähintään tilanteista 31.3. ja 30.6. sekä 30.9.

Tulojen kertymistä tulee seurata samanaikaisesti menojen seurannan kanssa.

1.2 Kunnanjohtajan katsaus

Kyyjärven kuntakonsernin alijäämä on täyttänyt kriisikuntakriteerin jo vuosina 2017-2021. Kunnan ja kuntakonsernin alijäämä on muodostunut niin suureksi, ettei sitä pystytä kääntämään ylijäämäksi kuntalain 110 § edellyttämässä ajassa. Kyyjärven kunta ylittää tulevinakin vuosina kriisikuntakriteereiden raja-arvot; kuntakonsernin alijäämän, lainamäärän, veroprosentin ja suhteellisen velkaantuneisuuden.

Vuoden 2020 alussa valtiovarainministeriön asettama arviointiryhmä esitti kuntarakennelain 15 §:n mukaista erityistä kuntajakoselvitystä Kyyjärven kunnan yhdistämiseksi isompaan kokonaisuuteen Eero Laesterän johdolla. Kyyjärven valtuusto hylkäsi yksimielisesti Kyyjärvi-Karstula kuntaliitoksen. 25.5.2021 valtiovarainministeriö teki päätöksen, ettei aio tässä vaiheessa käynnistää Kyyjärven kunnan valtuuston tahdon vastaiseen kunnan yhdistämiseen. Ratkaisu perustui kunnan muuttuneeseen käyttötalouden tilanteeseen ja ennakoituun kiinteistöverotulon kasvuun.

Talousarviossa toimintatuottojen on arvioitu laskevan vuoden 2021 talousarvion tasosta yhteensä 179 117 euroa (-8,1%). Tuloarvio vuodelle 2022 on 2 033 533 euroa. Toimintamenojen on arvioitu lisääntyvän kokonaisuudessaan 24 434 euroa (0,2 %) vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion tasosta. Menoarvio vuodelle 2022 on 11 155 950 euroa. Henkilöstökulut ovat 2 486 205 euroa, missä kasvua 4,1 % (98 659 €). Talousarviossa varauduttiin 1,8 % palkankorotuksiin.
Tuloslaskelman toimintakatteeksi muodostuu -9.122.417 euroa, mikä on 2,3 % eli 203.551 euroa heikompi kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Toimintakatteet jakautuvat seuraavasti: Sote 66,7 %, sivistys 26 % ja hallinto 6,7 % ja tekninen 0,6 %.

Verotuloja arvioidaan kertyvän 4.784.000 euroa, mikä on 5,4 % eli 275.000 euroa vähemmän kuin 2021 talousarviossa. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 3 397 000 euroa, yhteisöverotuloja 948 000 euroa ja kiinteistöverotuloja 439 000 euroa.
Valtionosuuksia kertyy arvioin mukaan 4.961.997 euroa, mikä on 3 % eli 145 529 euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Yhteensä vero- ja valtionosuustuloja on käytettävissä 129.471 euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna.

Rahoitustulojen ja -menojen arvioidaan olevan yhteensä 713 850 euroa. Sijoitustuottoja arvioidaan saatavan n. 700 000 €. Rahoitustuottoja kotiutetaan maaliskuussa ja sijoitussalkkuun jätetään 5.5 miljoonan euron varallisuus. Vuosikate on 1 337 430 euroa ja se riittää kattamaan 349 442 euron poistot. Tilikauden tulokseksi kertyy ylijäämää 987 988 euroa.

Investointien nettomenot ovat yhteensä 381 500 euroa. Merkittävimpiä vuodelle 2022 suunniteltuja investointeja ovat liikuntahallin seinän rappaus, uima-allasosaston muuttaminen kuntoilutilaksi ja Kivirannan kattokupujen vaihto. Investoinnit rahoitetaan kassavaroista. Ala-asteen purkamista ei ole huomioitu talousarviossa ja se tuodaan erikseen hyväksyttäväksi vuoden aikana.

Lainakantaa lyhennetään 1,5 miljoonalla eurolla, joten velkaa arvioidaan olevan vuoden 2022 lopussa 10 miljoonaa euroa (8 264 €/as). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää erittäin tarkkaa ja järjestelmällistä talouden seurantaa. Kustannusrakenteen kehitys ja laadukkaiden palveluiden varmistaminen edellyttävät myös entistä tiiviimpää yhteistoimintaa lähialueen kuntien, hankkeiden ja järjestöjen kanssa.

Sote-uudistus vuoden 2023 alusta helpottaa kunnan taloudellista kantokykyä. Sote uudistuksen myötä kunnan tukitoimintoja tulee tarkastella yhteistoiminta-alueen tuottamana. Myös Peuralinnan ja Hallakankaan tuulivoimapuistot tuovat piristysruiskeen kiinteistöverotuottoihimme vuodelle 2023. Kunnan tavoitteena on päästä pois kriisikun-

takriteereiden mittareista eli tehdä positiivista tulosta ja lyhentää lainaa. Lainaa lyhennetään mm. sijoitusvarallisuus- ja kiinteistöverotuotoilla. Kiinteistöriskiä on edelleen tarkoitus pienentää mm. kauppakeskus Paletin myynnillä, ala-asteen purkamisella sekä terveysaseman, paloaseman, liikekeskuksen ja Kivirannan toimitilojen hyödyntämisellä, joka mahdollistaisi myös Rientolasta luopumisen muutaman vuoden sisällä.

Kyyjärven tavoitteena on olla haluttu asuinpaikka, jossa asukkailla on työtä, hyvät peruspalvelut ja turvallinen ympäristö. Lähtökohtana kehittämistyölle ovat kuntalaisten turvallisuus, hyvinvointi ja työssäkäyntiedellytykset. Maisemia voidaan pienin kustannuksin avata ja siten tuoda hieno luonto ja kulttuuriperintö ihmisten nähtäville. Kolmannen sektorin ja yrityksien kanssa tehtävää yhteistyötä tehostetaan. Hyvä palvelujen laatu, tavoitteellinen yhteistyö yritysten kanssa elinkeinojen kehittämiseksi ja aktiivinen viestintä ovat tulevan vuoden toiminnan kärkenä. Urheilusta ja kulttuurista Kyyjärvi saa lisäarvoa, voimavaroja ja nuoret harrastustoimintaa. Kunnan perustehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Mahdolliset tuulivoimakaavoitukset herättävät varmasti tulevalla valtuustokaudella tunteita. Vain keskustellen ja yhdessä voimme kestävän kehityksen mukaisesti ottaa päätöksissä huomioon ihminen, ympäristö ja talous. On paljon esimerkkejä kunnista, joissa nämä elävät sopusoinnussa muiden elinkeinojen, loma-asumisen ja matkailun kanssa. Pienelle paikkakunnalle muutetaan paremman elämän ja asumisen sekä ammatillisten haasteiden takia. Kyyjärvi voi menestyä vain, jos se on hyvä ja osallistava verkosto, johon kaikki ihmiset ja seutukunnat voivat osallistua ja antaa panoksensa. Toivotan meille kaikille menestystä tässä työssä.

Kyyjärvellä 24.11.2021

Tiina Pelkonen

1.3 Toimintaympäristö

Väestötilastot ovat olennaisia kunnan tulevaisuutta arvioitaessa. Työikäisen väestön eli potentiaalisten veronmaksajien määrä määrittelee hyvin pitkälle kunnan verotulojen kehityksen. Kokonaisasukasluvun muutoksilla on taas vaikutusta valtionosuuksiin, jotka ovat toinen keskeinen kunnan tulonlähde. Väestörakenteen sisällä keskeisenä tekijänä on huoltosuhde, joka kuvaa lasten ja vanhusten suhdetta työikäiseen väestöön.

Keski-Suomen kuntia tarkasteltaessa, havaitaan, että kolmea lukuun ottamatta jokainen maakunnan kunta on asukasluvultaan taantuva ja ikääntyvä, ja lähes kaikissa maakunnan kunnissa aivan nuorimpien ikäryhmien palveluntarve on aleneva – tämän tunnistaminen ja ymmärtäminen voisi jopa auttaa aluetta sopeutumaan taloudellisesti. Asukasluvun alenemat ovat hyvin suuria. Tämä tekee alueen pienimmille kunnille vaikeuksia löytää työvoimaa sekä julkiselle että yksityiselle sektorille. Tämän takia alueellisen elinkeinopolitiikan ja etenkin suurimpien kuntien on onnistuttava mennyttä paremmin. Pohjoisen Keski-Suomen alueella on käynnistetty aluejohtamisen -hanke tukemaan paremmin alueellista elinkeinopolitiikkaa.

Alueen väestönmuutokset ovat olleet jatkuvasti negatiivisia. Kyyjärven asukasluku ei ole kasvanut yhtenäkään tarkasteluvuonna vuodesta 1995 vuoteen 2020. Vuonna 2019 Kyyjärvellä syntyi 11 vauvaa, vuosina 2020 ja 2021 syntyi 6 vauvaa. Kuolleisuus on suurempaa kuin syntyvyys. Kyyjärven asukasluku 30.9.2021 oli 1240.

Asukasluvun alenema tarkoittaa myös velan suhteellista lisääntymistä vuosittain asukasmäärän supistumiseen nähden ja työikäisten maksukyvyn heikkenemistä. Realiteetit tulee tunnistaa uutta strategiaa luodessa, muttei silti saa vaipua synkkyyteen.

Väestömuutoksessa pitää muistaa meidän teolliset yrityksemme. Työllisten määrä tulee puolittumaan ja maahanmuuttoa on suosittava. Koko Suomenkin näkökulmasta vahvaa alue- ja rakennepolitiikkaa tarvitaan, sillä suuri osa Suomen viennistä tehdään kasvukeskusten ulkopuolella.

Elinkeinoelämän kehittämisessä on huomioitava nykyisten yritysten toimintaedellytysten säilyttäminen ja kehittäminen sekä uusien yritysten sijoittumismahdollisuuksien parantaminen. Yrityksissä alkaa olla pula osaajista. Jatkajien löytämistä yrityksille voitaisiin helpottaa yhdistämällä oppisopimuskoulutus ja yrityksen omistajanvaihdos.

Elinkeinoelämän kehittämisessä kannattaa olla ennakkoluulottomia. Työperäistä maahanmuuttoa perheineen tulee edistää. Tämä näkemys antaa Kyyjärvelle mahdollisuuden kehittää väestörakennettaan positiivisempaan suuntaan ja samalla yritykset saisivat kaipaamaansa työvoimaa.

Kyyjärvellä on vireää yritystoimintaa ja kunta tunnetaankin työpaikkaomavaraisuudestaan. Vapaita omakotitontteja on tarjolla esimerkiksi järvimaisemassa Kotkanniemen kaava-alueella. Laadukkaat ja monipuoliset palvelut ovat työllistymismahdollisuuksien ohella tärkeitä veto- ja pitovoimaan vaikuttavia tekijöitä, uuden koulun viehätysvoimaa unohtamatta.

Kyyjärvellä valokuituverkon peitto on huippuluokkaa ja mahdollistaa etätyön tekemisen sekä tarinoiden ja tapahtumien lukemisen NopolaNews –verkkosivustolta.

Kyyjärven kaltainen kunta, jossa yhteisöllisyys on itsestäänselvyys omaa hyvät mahdollisuudet selvitä myös tulevaisuuden kuntana, jossa sen asukkailla on hyvä ja turvallista asua ja elää. Ihmiset voivat elää hyvää elämää, vaikkei kaikki lähipalvelut olisikaan kotiovella. Pyritään turvaamaan nykyisten kuntalaistemme palvelut ja pitämään heistä hyvää huolta. Tulevaisuuden toiveikkuutta tulee pitää yllä ja yhteisöllisyyttä vahvistaa. ***Pieni kylä -Suuri sydän.***

1.4 Kyyjärven kuntastrategia

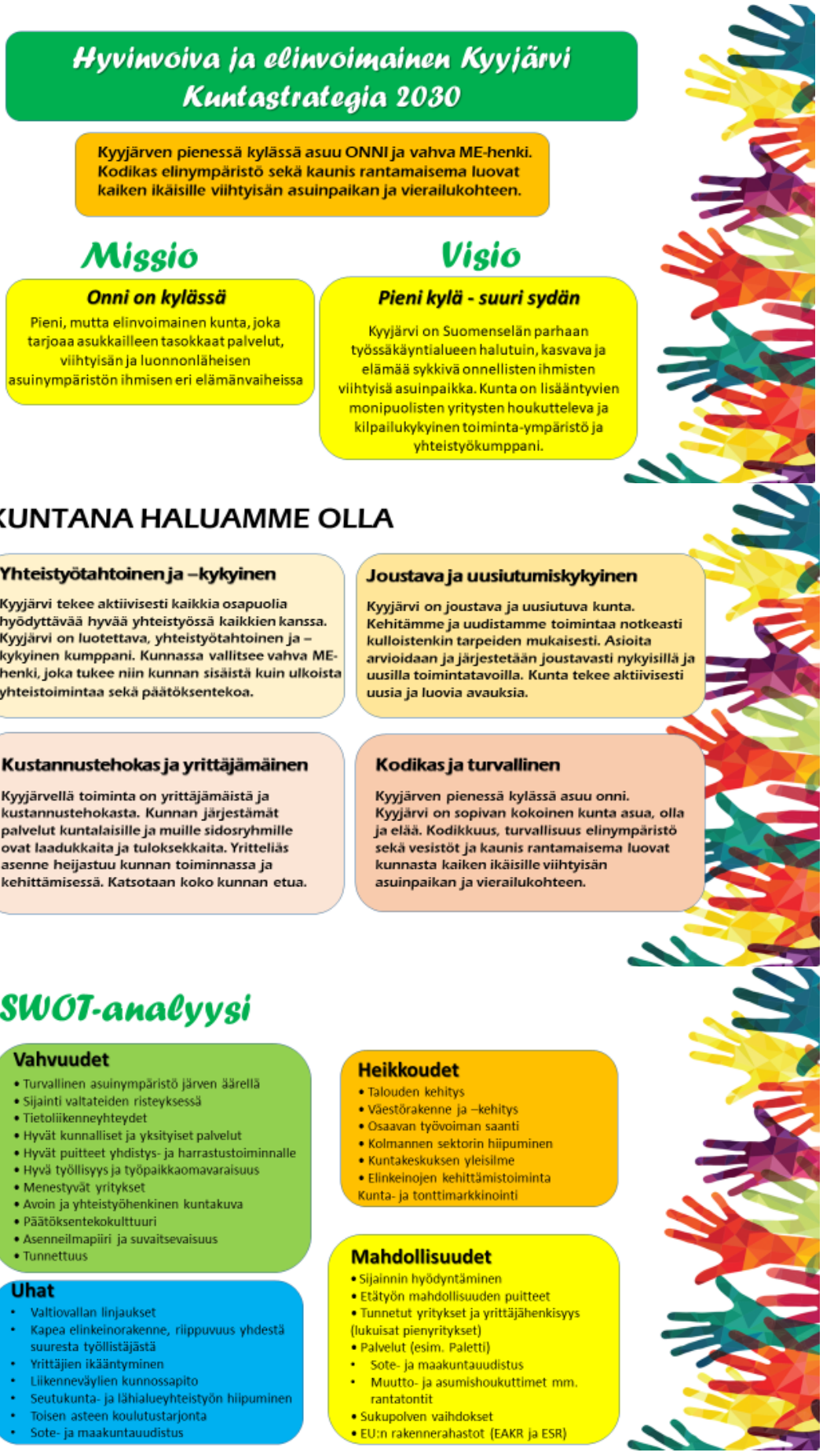

2 Kyyjärven kunnan talous 2022

2.1 Tulossuunnitelma

Kunnan verotulot vuonna 2022 näyttävät ennusteen mukaan laskevan 5,4 %. Valtionosuudet tulevat Kyyjärven kunnan osalta nousemaan 3 %.

Vuoden 2022 talousarviossa tilikauden tuloksen arvioidaan muodostuvan 987 988 euroa ylijäämäiseksi.

Vuoden 2022 aikana käyttötaloutta seurataan kuukausiraporttien avulla johtoryhmässä tarkasti, ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet niiden perusteella. Investointien nettomäärä vuonna 2022 on 381 500 euroa.

2.1.1 Toimintatulot

Talousarviossa toimintatuottojen on arvioitu laskevan vuoden 2021 talousarvion tasosta yhteensä 179 117 euroa (-8,1%). Tuloarvio vuodelle 2022 on 2 033 533 euroa.

Toimintatulot osastoittain:

		TP2020	TA2021	TA2022
Hallinto-osasto	ulkoiset	240 644	262 682	288 719
	sisäiset	11 805	10 220	9 370
	yhteensä	**252 449**	**272 902**	**298 089**
Sosiaali- ja terveyspalvelut	ulkoiset	57 800	50 000	75 000
	sisäiset	0	0	0
	yhteensä	**57 800**	**50 000**	**75 000**
Sivistysosasto	ulkoiset	238 563	315 970	151 900
	sisäiset	0	0	0
	yhteensä	**238 563**	**315 970**	**151 900**
Tekninen osasto	ulkoiset	979 035	844 418	788 819
	sisäiset	636 076	729 360	719 725
	yhteensä	**1 615 111**	**1 573 778**	**1 508 544**
Toimintatuotot yhteensä	ulkoiset	1 516 042	1 473 070	1 304 438
	sisäiset	647 881	739 580	729 095
	yhteensä	**2 163 923**	**2 212 650**	**2 033 533**

2.1.2 Toimintamenot

Toimintamenojen on arvioitu lisääntyvän kokonaisuudessaan 24 434 euroa (0,2 %) vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion tasosta. Menoarvio vuodelle 2022 on 11 155 950 euroa. Toimintamenot osastoittain:

		TP2020	TA2021	TA2022
Hallinto-osasto	ulkoiset	817 923	844 812	901 769
	sisäiset	6 967	1 700	6 050
	yhteensä	**824 890**	**846 512**	**907 819**
Sosiaali- ja terveyspalvelut	ulkoiset	6 140 870	6 229 718	6 141 958
	sisäiset	10 722	12 020	20 020
	yhteensä	**6 151 592**	**6 241 738**	**6 161 978**
Sivistysosasto	ulkoiset	2 021 253	2 074 404	2 116 850
	sisäiset	359 182	422 720	406 225
	yhteensä	**2 380 435**	**2 497 124**	**2 523 075**
Tekninen osasto	ulkoiset	1 208 556	1 243 002	1 266 278
	sisäiset	271 010	303 140	296 800
	yhteensä	**1 479 566**	**1 546 142**	**1 563 078**
Toimintamenot yhteensä	ulkoiset	10 188 602	10 391 936	10 426 855
	sisäiset	647 881	739 580	729 095
	yhteensä	**10 836 483**	**11 131 516**	**11 155 950**

2.1.3 Henkilöstömenot

Henkilöstökulut ovat 2 486 205 euroa (4,1 %).

2.1.4 Toimintakate

Vuoden 2022 talousarviossa toimintakatteeksi on arvioitu -9 122 417 euroa. Käyttötalouden nettomenot kasvoivat vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 2,3 prosenttia eli 203 551 euroa.

2.1.5 Verotulot ja valtionosuudet

Kyyjärven kunnan verotulojen arvioidaan laskevan 5,4 prosentilla eli 275 000 eurolla vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja olevan 4 784 000 €. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 3 397 000 euroa, yhteisöverotuloja 948 000 euroa ja kiinteistöverotuloja 439 000 euroa.

Kyyjärven kunnan vuonna 2022 saamien valtionosuuksien arvioidaan nousevan 3 % eli 145 529 euroa vuoden 2021 talousarvion tasosta ollen 4 961 997 euroa.

Arviot perustuvat kuntaliitolta saatuihin tietoihin.

2.1.6 Rahoitustulot ja – menot

Rahoitustulojen ja menojen arvioidaan olevan yhteensä 713 850 euroa. Sijoitustuottoja arvioidaan saatavan n. 700 000 €.

2.1.7 Vuosikate

Vuosikate on arviossa 1 337 430 euroa ylijäämäinen.

2.1.8 Poistot

Poistojen määrää on arviossa 349 442 euroa.

2.1.9 Tilikauden tulos

Vuoden 2022 talousarvion mukaan tilikaudelta kertyy ylijäämää 987 988euroa.

2.2 Rahoitussuunnitelma

2.2.1 Käyttöomaisuusinvestoinnit

Käyttöomaisuusinvestointien nettomenot ovat yhteensä 381 500 euroa. Merkittävimpiä vuodelle 2022 suunniteltuja investointeja ovat liikuntahallin seinän rappaus ja uima-allasosaston muuttaminen kuntoilutilaksi. Investoinnit rahoitetaan kassavaroista.

Kunnan lainakannan arvioidaan 31.12.2022 olevan n. 10 000 000 € (8 264 €/as).

2.2.2 Kassavarojen muutokset

Talousarvion mukainen varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on 955 930 euroa.

2.3 Kyyjärven kunnan taloussuunnitelma 2022 – 2024

2.3.1 Tulossuunnitelma 2022–2024

Tulossuunnitelmassa vuosien 2022–2024 toimintatulot ja -menot on arvioitu käytettävissä olevien tietojen perusteella. Tulossuunnitelma on suunnitelmavuosien 2023-2024 osalta suuntaa antava eikä sitä ole yksityiskohtaisesti tasapainotettu.

	TA2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	2 208 730	2 033 533	2 020 000	2 010 000
Toimintamenot	-11 131 516	-11 155 950	-5 200 000	-5 100 000
Toimintakate	**-8 922 786**	**-9 122 417**	**-3 180 000**	**-3 090 000**
Verotulot	**5 059 000**	**4 784 000**	**3 334 000**	**3 340 000**
Kunnallisvero	3 514 000	3 397 000	1 758 000	1 780 000
Kiinteistövero	438 000	439 000	878 000	872 000
Yhteisövero	1 107 000	948 000	698 000	688 000
Valtionosuudet	**4 816 468**	**4 961 997**	**657 956**	**787 000**
Rah.tulot ja -menot yht.	**144 000**	**713 850**	**150 000**	**150 000**
Vuosikate	**1 096 682**	**1 337 430**	**961 956**	**1 187 000**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	**-347 146**	**-349 442**	**-330 000**	**-320 000**
Arvonalentumiset				
Satunn. tulot ja -menot yht	**0**	**0**	**0**	**0**
Tilikauden tulos	**749 536**	**987 988**	**631 956**	**867 000**

2.3.2 Rahoitussuunnitelma 2022 – 2024

	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	1 100 602	**1 337 430**	961 956	1 187 000
Satunnaiset erät	0	**0**		
Tulorahoituksen kor.erät	0			
- käyttöom. myyntivoitot				
- käyttöom. myyntitappiot				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-679 440	**-381 500**	-350 000	-350 000
Rahoitusosuudet inv.menoihin	33 120	**0**		
Pys.vast. hyöd.luovutustulot				
Toiminnan ja inv. rahavirta	454 282	**955 930**	611 956	837 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys				
Antolainasaamisten väh	42 850	**42 850**	42 850	42 850
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	0
Pitkäaikaisten lainojen väh	0	**0**	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	-100 000	**-1 500 000**	-500 000	-500 000
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	397 132	**-501 220**	154 806	379 850

3 Tavoitteet ja käyttötalous

Kyyjärven kunnan tavoitteena on olla yhteistyötahtoinen ja -kykyinen, joustava ja uusiutumiskykyinen, kustannustehokas ja yrittäjämäinen sekä kodikas ja turvallinen.

Yhteistyötahtoinen ja -kykyinen
Kyyjärvi tekee aktiivisesti kaikkia osapuolia hyödyttävää hyvää yhteistyössä kaikkien kanssa. Kyyjärvi on luotettava, yhteistyötahtoinen ja -kykyinen kumppani. Kunnassa vallitsee vahva ME-henki, joka tukee niin kunnan sisäistä kuin ulkoista yhteistoimintaa sekä päätöksentekoa.

Joustava ja uusiutumiskykyinen
Kyyjärvi on joustava ja uusiutuva kunta. Kehitämme ja uudistamme toimintaa notkeasti kulloistenkin tarpeiden mukaisesti. Asioita arvioidaan ja järjestetään joustavasti nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kunta tekee aktiivisesti uusia ja luovia avauksia.

Kustannustehokas ja yrittäjämäinen

Kyyjärvellä toiminta on yrittäjämäistä ja kustannustehokasta. Kunnan järjestämät palvelut kuntalaisille ja muille sidosryhmille ovat laadukkaita ja tuloksekkaita. Yritteliäs asenne heijastuu kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Katsotaan koko kunnan etua.

Kodikas ja turvallinen
Kyyjärven pienessä kylässä asuu onni. Kyyjärvi on sopivan kokoinen kunta asua, olla ja elää. Kodikkuus, turvallisuus elinympäristö sekä vesistöt ja kaunis rantamaisena luovat kunnasta kaiken ikäisille viihtyisän asuinpaikan ja vierailukohteen.

Kyyjärven kunnan käyttötalous jaetaan hallinto-osastoon, sosiaali- ja terveyspalveluihin, sivistysosastoon ja tekniseen osastoon. Käyttötalousosassa esitetään tulosaluekohtaiset tavoitteet ja talousarvion määrärahat.

Talousarvion määrärahat

Käyttötalous yhteensä			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	1 493 374	1 473 070	1 304 438
Toimintamenot	10 188 602	10 391 936	10 426 855
Toimintakate	-8 695 228	-8 918 866	-9 122 417
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	2 163 924	2 212 650	2 033 533
Toimintamenot	10 836 483	11 131 516	11 155 950
Toimintakate	-8 672 559	-8 918 866	-9 122 417
Muutos-% edell.vuoteen		2,84	2,28
Poistot	357 507	347 146	349 442

3.1 Hallinto-osasto

Kyyjärven hallinto-osasto muodostuu kunnan yleishallinnosta, elinkeinopalveluista ja maaseutupalveluista. Maaseutuhallinnon palvelut hankitaan yhteistoiminta-alueelta. Hallinto-osaston toimenpiteillä kehitetään kunnan elinvoimaa, sisäistä palvelua ja hyvää henkilöstöhallintoa. Tavoitteena on tasata henkilöstön työkuormaa, ohjata resursseja oikeisiin kohtiin ja lisätä työssä viihtymistä.

Hallinto-osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosyksiköistä;

- Yleishallinto (kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, vaalit ja keskustoimisto)
- Elinkeinopalvelut
- Maaseutupalvelut

Talousarvion määrärahat

Hallinto-osasto			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	240 644	262 682	288 719
Toimintamenot	817 923	844 812	901 769
Toimintakate	-577 279	-582 130	-613 050
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	252 449	272 902	298 089
Toimintamenot	824 890	846 512	907 819
Toimintakate	-572 441	-573 610	-609 730
Muutos-% edell.vuoteen		0,20	6,30
Poistot	1 900 719	40 274	37 995

3.1.1 Yleishallinto

Yleishallinto tulosalueena vastaa hallinnon toimivuudesta.
Kunnanhallituksella tulosyksikkönä on vastuulla kunnan hallinnon lisäksi taloudenpito, kunnanvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano sekä valvonta.
Keskustoimistossa valmistellaan ja pannaan täytäntöön kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätökset. Keskustoimisto vastaa myös yleisestä tiedottamisesta, toimistopalveluista sekä kokonaismarkkinoinnista.

Talousarvion määrärahat

Yleishallinto			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	16 440	16 000	31 367
Toimintamenot	482 225	474 755	486 290
Toimintakate	-465 785	-458 755	-454 923
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	17 079	16 000	31 367
Toimintamenot	589 520	474 755	487 490
Toimintakate	-572 441	-458 755	-456 123
Muutos-% edell.vuoteen		-19,86	-0,57
Poistot	9 109	6 922	6 768

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Arkistohallinta	Arkistohallinnan ajantasaistamista jatketaan	Kaikki aineistot arkistoidaan terveysaseman tiloihin.
Talouden seuranta	Raportointi ajan tasalla	Osavuosikatsaukset neljännesvuosittain
Tiedottaminen ja kuntamarkkinointi	Aktiivinen ja oma-aloitteinen tiedottaminen päätöksistä ja tapahtumista	-Some-kanavat mm. Facebook
Sote uudistukseen valmistautuminen	sopimushallinta, tilavuokrat, tukipalvelut, henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut	Hyvinvointialueen toiminnot sekä kunnan toiminnot turvattava
TE-palvelu uudistukseen valmistautuminen	sopimushallinta, tilavuokrat, yhteistoimintaneuvottelut	TE-palvelun kuntayhtymän tms. valmistuminen
Tyhy-toiminnan edistäminen	Työhyvinvoinnin edistäminen koko kunnan henkilöstön osalta.	Työhyvinvointisuunnitelman päivitys, työsuojelun toimintaohjelman päivitys, korvaavan työn sopiminen, varhaisentuen käyttö, sairauspoissaolojen seuraaminen

Yleishallinnon tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023–2024

- kuntalaiset saavat kunnantoimistosta laadukasta palvelua
- tiedottaminen on avointa ja aktiivista
- yhteistyötä lähialueen kuntien kanssa tiivistetään
- vesilaskutuksen uudistaminen
- palvelujen tuottamistapaa tarkastellaan jatkuvasti ja päivitetään tarvittaessa.
- uutta tekniikkaa hyödynnetään tiedottamisessa ja asiakirjojen toimittamisessa
- kustannustehokkuutta haetaan toimintojen uudistamisella ja osaamisen varmistamisella.
- TYKY-toiminnan sisältöä kehitetään ja tarjontaa laajennetaan.
- henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut.

3.1.2 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluilla tuetaan työllisyyttä ja liiketoiminnan kehittymistä.
Kyyjärven kunta ostaa Oiva Työltä työllisyyskoordinaattorin palvelua yhden päivän viikossa. Oiva Työ varmistaa työvoiman saatavuuden ja tekee ennaltaehkäisevää työtä asukkaidemme työttömyyden vähentämiseksi.

Talousarvion määrärahat

Elinkeinopalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	224 204	246 682	257 352
Toimintamenot	335 698	341 020	386 464
Toimintakate	-111 494	-94 338	-129 112
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	235 370	256 902	266 722
Toimintamenot	339 342	341 870	390 464
Toimintakate	-103 972	-84 968	-123 742
Muutos-% edell. vuoteen		-18,28	45,63
Poistot	29 565	26 842	31 227

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite / toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Elinkeinopalvelut näkyvät suunnitelmallisesti kunnan viestinnässä.	Elinkeinopalveluilla on oma strategia (A,B,C,D,E -tiimit)	Yrittäjämyönteisyyden edistäminen ja positiivisten asioiden esiin nostaminen eri medioissa.
Elinkeinoyhteistyön vahvistaminen alueen lähikuntien kanssa.	Osallistuminen aktiivisesti seudulliseen kehittämistyöhön maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti.	Osallistuminen seutukoplan ja hankkeiden ohjausryhmien työskentelyyn. Tapahtumien määrä.
Yritysrahoituksen käytön edistäminen yritysten eri kehitysvaiheissa.	Tiedotus ja neuvonta eri yritysrahoitusmuodoista.	Haettujen ja myönnettyjen yritysrahoitusten määrä.
Kolmannen ja neljännen sektorin aktivoiminen omatoimiseen tapahtumatuotantoon.	Monipuolinen tapahtumatarjonta ympäri vuoden kaiken ikäisille.	Tapahtumien lukumäärä. Tapahtumissa kävijöiden määrä.
Työttömyyden aleneminen ja työttömien työnhakijoiden aktivointiasteen nosto.	Työllistymistä ja aktivointiasteen nostoa edistävien toimien tekeminen yhdessä työllisyyshanketoimijoiden kanssa.	Vähenevä työttömyys ja kasvava aktivointiaste.
Yritysten työvoiman saatavuuden edistäminen.	Kotouttaminen paikallisesti	Kotouttamistapahtumien lukumäärä, aktivointi kuntalaiseksi
Hankkeiden avulla elinvoimaa kuntaan.	Yhdistysten yms. toimijoiden tiedotus yleishyödyllisten kehittämishankkeiden rahoituksesta.	Toteutettujen hankkeiden määrä/euromäärä.

Elinkeinopalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Elinkeinopalveluiden tavoitteena on kehittää toimintaympäristöä ja tukea alueemme yrityksien kasvua. Luoda ja edesauttaa yritysmyönteisen kuntaimagoamme kehittymistä. Elinkeinopalveluista ja positiivisista uutisista tiedotetaan eri kanavissa sekä tavataan yrittäjiä aktiivisesti.

Yritysten kehittämiseen ja rahoitukseen hyödynnetään erilaisia julkisia palveluita ja rahoitusmuotoja. Näistä tiedotetaan aktiivisesti ja autetaan yrittäjiä löytämään parhaiten heille sopivat palvelut ja rahoitusmuodot. Erilaisilla hankkeilla tulee voida kanavoida kunnan ja maakunnan ulkopuolelta tulevaa rahoitusta yritysten kehittämiseen ja sitä kautta kunnan, yritysten ja kuntalaisten hyvinvointiin. Erityisesti panostetaan Maaseuturahaston tarjoamien rahoitusvaihtoehtojen ja ELY-keskuksen yritysten kehittämispalveluiden hyödyntämiseen.

Koulutus- ja infotilaisuuksia toteutetaan yhdessä hankkeiden kanssa. Kyyjärven tapahtumatarjontaa monipuolistetaan aktivoimalla eri järjestöjä tapahtumatuotantoon sekä entistä tiiviimpään keskinäiseen yhteistyöhön tapahtumien järjestämisessä. Paletin ympäristöä hyödynnetään edelleen erilaisissa tapahtumatuotannossa.

Kyyjärven kunnan ja elinkeinoelämän vuoropuhelua kehitetään edelleen Kyyjärven yrittäjäyhdistyksen kanssa. Yhteisiä tilaisuuksia järjestetään yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville sekä tehdään yrittäjyyskasvatusta yhdessä koulun ja eri yhdistystoimijoiden kanssa.

Kyyjärven kunta on aktiivinen toimija Pohjoisen Keski-Suomen seudullisessa yhteistyössä, ja kehittää sen avulla sekä oman kunnan että koko alueen elinvoimaisuutta. Kyyjärven ja sen lähialueen elinkeinoelämässä tapahtuneet positiiviset kehitysnäkymät heijastuvat myös kuntatalouteen yhteisöverojen kasvuna ja työllisyyden parantumisena.

3.1.3 Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Pihtipudas.

Talousarvion määrärahat

Maaseutupalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	24 730	29 037	29 015
Toimintakate	-24 730	-29 037	-29 015
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	25 614	29 887	29 865
Toimintakate	-25 614	-29 887	-29 865
Muutos-% edell. vuoteen		-16,68	-0,07
Poistot	0	0	0

3.1.4 Sosiaali - ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestää Saarijärven, Karstula, Kivijärven, Kannonkosken ja Kyyjärven kuntien muodostama SoTe-kuntayhtymä Saarikka. Saarikka järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

SOTE kuntayhtymän toiminnassa sovelletaan tilaaja-tuottaja toimintamallia. Palvelujen tilaajaorganisaation muodostavat yhtymävaltuusto (43 jäs.) ja yhtymähallitus (9 jäs.)
Kyyjärven kunnalla on edustajansa kuntayhtymän eri luottamustehtävissä. Heidän kauttaan ylläpidetään aktiivista keskustelu- ja arviointikulttuuria kunnan ja palvelun tuottajan kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta ja laadusta.

Talousarvion määrärahat

Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	57 800	50 000	75 000
Toimintamenot	6 140 870	6 229 718	6 141 958
Toimintakate	-6 083 070	-6 179 718	-6 066 958
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	57 800	50 000	75 000
Toimintamenot	6 151 592	6 241 738	6 161 978
Toimintakate	-6 093 792	-6 191 738	-6 086 978
Muutos-%		1,6	-1,7
Poistot			

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaismenoista on Soten kuntayhtymälle maksettavia maksuosuuksia 5 812 391 euroa, työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 000 euroa, eläkevakuutusmaksuja 75 270 euroa, ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintaosuuksia 79 027 euroa, veteraanien virkistystoimintaan, ruokailuihin ja siivouspalveluihin 500 euroa, koulukuraattori ja -psykologikustannuksiin 36 200 euroa, Työllisyysyksikköön 89 190

3.2 Sivistysosasto

Sivistysosasto muodostuu seuraavista tulosalueista: koulutuspalveluista, kirjastopalveluista, vapaa-aika- ja kulttuuripalveluista sekä varhaiskasvatuspalveluista.

Sivistysosaston toiminta on keskittynyt kirjastoon ja Nopolan koulukeskukseen, jossa samoissa tiloissa on varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä sisäliikuntatilat. Koulun lähiympäristössä on myös ulkoliikunta-alueita ja nuorisotalo.

Sivistys-osaston perustehtävä on vahvistaa osallisuutta, osaamista, viihtymistä ja hyvinvointia järjestämällä itse tai aktiivisessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa monipuolista, laadukasta ja asukkaiden tarpeiden mukaisia sivistyspalveluita turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä. Laadukkaat palvelut nähdään tärkeänä kunnan vetovoimaisuuteen vaikuttavana tekijänä.

Talousarvion määrärahat

Sivistysosasto yhteensä			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	238 564	315 970	151 900
Toimintamenot	2 021 253	2 074 404	2 116 850
Toimintakate	-1 782 689	-1 758 434	-1 964 950
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	238 564	315 970	151 900
Toimintamenot	2 380 434	2 497 124	2 523 075
Toimintakate	-2 141 870	-2 181 154	-2 371 175
Muutos-% edell.vuoteen		1,83	8,71
Poistot	102 958	112 545	103 638

3.2.1 Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluita ovat sivistyshallinto, esi- ja perusopetus ja niihin liittyvät hankkeet, aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalaisopisto ja taiteen perusopetus.

Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuuta omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstään ja saa Kyyjärveltä hyvät eväät oppimiselle, kasvulle, osallisuudelle ja hyvinvoinnille.

Talousarvion määrärahat

Koulutuspalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	156 899	216 970	104 600
Toimintamenot	1 387 160	1 447 363	1 480 840
Toimintakate	-1 230 261	-1 230 393	-1 376 240
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	156 899	216 970	104 600
Toimintamenot	1 587 605	1 707 093	1 749 790
Toimintakate	-1 430 706	-1 490 123	-1 645 190
Muutos-% edell.vuoteen		4,15	10,41
Poistot	56 630	57 048	53 342

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /Toimenpide	**Tavoitetaso 2022**	**Mittari**
Sivistyshallinto		
Kuntalaisten osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen	Monipuolinen kansalaisopiston ohjelma. Musiikin ja kuvataiteen perusopetusta Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen	Piirien lukumäärä, tuntimäärät ja osallistujamäärät. Oppilasmäärä Tavoitteiden toteutuminen
Perheiden palveluiden edistäminen	Perhekeskustoimintaa; verkostomaista ja kohtaamispaikka Tiiviimpi SiSoTe-yhteistyö	Palveluoppaan päivitys Järjestetty toiminta kohtaamispaikalla
Ehkäisevä päihdetyön edistäminen	Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman laadinta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa	Suunnitelma valmis ja käyttöönotettu
Esi- ja perusopetus		
Yhtenäiskouluna toimimisen vahvistuminen	Oppilaiden tvt-taitojen vuosiluokkakohtaisten tavoitteiden yhtenäistäminen (esim. digipassit). Tiimi- ja yhteisopettajuuden sekä samanaikaisopetuksen kehittäminen osittain vuosiluokkiin sitoutumattomana opetuksena.	Käytössä olevat digipassit. Monialaisten opintokokonaisuuksien toteutuminen.
Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja henkilöstön kehittäminen.	Työhyvinvointisuunnitelman toteutuminen. Työterveyshuollon tuki henkilöstön hyvinvoinnille. Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoihin sekä mielen hyvinvointiin liittyvät koulutukset. Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamisen puuttumiseen liittyvät koulutukset ja hyvien käytänteiden jakaminen.	Koulutuksiin osallistuminen. Henkilökunnan ja oppilaiden itsearviointi digitaitojen käytöstä.

	Henkilökunnan digitaitojen kehittäminen, ylläpitäminen ja osaamisen jakaminen.	
Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Riittävät oppilashuolto ja oppimisentuen resurssit.	Sujuva ja ennaltaehkäisevä sidosryhmäverkostojen toiminta. Oppilashuollon henkilöstön riittävä läsnäolo ja saavutettavuus. Kuraattorin palvelut 2 pv/vko, vastaavan kuraattorin palvelut. Koulupsykologi 2 pvä/vko. Kouluterveydenhoitaja 1 pv/vko. Oppimisen tuen resurssin lisääminen. Varhaiserityisopettajan kanssa tehtävä yhteistyö esiopetuksessa. Tehostetun oppilaanohjauksen toteutuminen.	Monialaisten oppilashuoltopalavereiden (neuvonpitojen) määrä. Henkilöstön määrä ja mitoitusmääräysten toteutuminen.
Lasten ja nuorten hyvinvointi.	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen. Elämänhallintataitojen kehittäminen.	Oppilaille teetetyt kyselyt.
Turvallinen ja toimiva oppimisympäristö	Liikennejärjestelyjen ajan tasalle saattaminen (saattoliikenne, koulukyytien P-paikat jne). Uusien teknisen työn tilojen monipuolinen opetuskäytön edistäminen.	Päätökset.

Toiminnan laajuus

	TP2017	**TP2018**	**TP2019**	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
As.määrä 31.12.	1353	1345	1311	1288	1313	1288
perusopetuksen netto-kust.€/opp. 1-9 lk	11271*	10953	10742	9065	9451	9908
perusop. oppilasm 1-9 lk	127,5*	129,5	133	138	137	145*
esiopetus€/esioppilas	6129	7482	7944	6344	7930	10220
esiopetusopp. lkm.	20	18,5	19	19	15	13*
opetustuntia/ vk perusopetus	315	316	319	321	306	302*
opetustuntia /perusop. opp	2,52	2,44	2,4	2,3	2,2	2,08
opetustuntia/vk esiop	24,5	22	22	28	28	20
opetusvkt./esiopp.	1,39	1,19	1,1	1,2	1,9	1,54
kuljetusopp.lkm	58,5	62	64	61,5	61	63
oppilaita / opettaja	11,35	11,38	11,26	11,2	10,1	11,70
päätoim.opettajia lkm	13	13	13,5	14	14	13,5*
osa-aikaista erityisop. saavat	59	30,5	32	47	29	57
tehostettua tukea saavat	26	26	23	24,5	25	26
erityistä tukea saavat oppilaat	6	6	5	7	7	10
11-vuotinen oppioik.oppilasm.	0	0	1	2	2	2
kouluruokailu €/opp.	725	645	892	679	922	880
koulukuljetus €/opp.	1359	1437	1220	816	1066	1020
kiinteistömenot €/opp.	1372	1196	1474	1323	1421	1519
koulunkäynninohjaajien tuki €/perusop. opp.	847	820	698	562	508	694

**ei sisällä valmistavan opetuksen oppilaita (5) v. 2017*
Valmistavaa opetusta 7 kk v. 2022, kokonaisoppilasmääriin sisältyvät valmistavan opetuksen oppilaat; 2 esikoululaista ja 5 perusopetuksen oppilasta,*
**Viikkotuntimäärän lisäksi on valmistavan opetuksen opetusta 12 vkt, 0,5 htv.*

Koulutuspalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 -2024

Kuntalaisille on tarjolla hyvinvointia ja harrastuneisuutta tukevaa kansalaisopiston toimintaa, joka vastaa kuntalaisten tarpeisiin. Esi- ja perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä taiteen perusopetusta on tarjolla kunnassa.

Opetustoimessa on ammattitaitoinen henkilöstö, joka vastaa opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta ja kehittää opetuksen sisältöä ja laatua. Koululla kehitetään uuden opetussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria. Opetusta annetaan riittävän pienissä opetusryhmissä. Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea opiskeluunsa ja koulunkäyntiin koulun opetus- ja oppilashuollon henkilöstöltä.

Tehdään yhteistyötä sivistystoimen yksiköiden kesken ja naapurikuntien koulujen kanssa, jotta opetus ja ohjaus saataisiin järjestettyä tarkoituksenmukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointia ja osaamista kehitetään ja tuetaan. Tavoitteena on saada pysyvä, ammattitaitoinen henkilökunta tulevaisuudessakin.

3.2.2 Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelujen ”tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä.” (Kirjastolaki 1 §)

Kirjastolaki velvoittaa kirjastot tarjoamaan pääsyn aineistojen, tiedon ja kulttuurisisältöjen äärelle, ylläpitämään monipuolistuvaa ja uudistuvaa kokoelmaa, edistämään lukemista ja kirjallisuutta, tarjoamaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen luku- ja kirjoitustaitoon, tarjoamaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistämään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävänsä hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö, sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Sillä on keskeinen rooli demokratian toteutumisessa maksuttomuuden ja verkottumisen avulla. Palveluita annetaan tasapuolisesti iästä, sukupuolesta, uskonnosta, kansallisuudesta, kielestä ja yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta.

Kirjaston tilat ovat monipuolisesti kuntalaisten käytössä. Omatoimikirjasto lisää kirjaston aukioloaikoja. Lisäksi kirjaston tilat toimivat mm. näyttely- ja kokoustilana.

Talousarvion määrärahat

Kirjastopalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	1 253	1 300	1 300
Toimintamenot	87 448	80 465	84 637
Toimintakate	-86 195	-79 165	-83 337
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	1 253	1 300	1 300
Toimintamenot	100 324	104 365	98 312
Toimintakate	-99 071	-103 065	-97 012
Muutos-% edell.vuoteen		4,03	-5,87
Poistot	3 656	3 515	3 384

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Palvelun hyvä saatavuus	Omatoimikirjaston aktiivinen markkinointi ja käyttösopimusten määrän lisääminen. Asiakaspalveluaikaa on 22 tuntia viikossa Henkilökunnan osaamisen jatkuva kehittäminen muuttuviin tarpeisiin.	Omatoimikirjaston kävijätilastot. Toteutuneet aukioloajat Toteutuneet koulutuspäivät
Monipuolinen aineistokokoelma	Aineistoa hankitaan tasapuolisesti eri asiakasryhmille aineistomäärärahan supistumisesta huolimatta Asiakkaalla mahdollisuus tehdä Keski-Kirjastojen seutulainoja ja kaukolainaoja.	Hankinnat Seutulainat Kaukolainat
Seutuyhteistyö	Mukanaolo Keski-kirjastojen kirjastoyhteistyössä. Osallistuminen *kehittämis-kirjaston järjestämäään toimintaan ja koulutuksiin (*Tampereen kaupunginkirjasto, toimialueena Pirkanmaan ja Keski-Suomen kunnat)	Kirjastojen työntekijöiden kokoontumiset ja koulutukset Yhteiset hankkeet ja projektit Aineistokuljetukset
Monipuolinen tapahtuma-tarjonta	Tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Tapahtumat

Toiminnan laajuus

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
As.luku 31.12.	1353	1345	1311	1288	1313	1288
Kirjastokäynnit	22 230	18 977	19 733	11257	20 000	20 000
Verkkokäynnit	6 746	8 447	27 421	19965	30 000	25 000
Lainat	23 860	21 609	20 892	17528	20 000	20 000
Lainat/as.	17,6	16,1	15,9	13,6	15,23	15,52
Kirjahankinta kpl/1000 as.	698	663	561	469	600	500
Muun aineiston hankinta kpl/1000 as	119	96	59	38	70	50
Kirjaston menot €/as.	101,56	96,11	87,13	76,86	78,50	75,32
Tapahtumat kpl	15	21	31	6	10	15
Tapahtumien kävijämäärä	286	947	818	148	400	500
Näyttelyt	7	10	7	3	6	8
Kirjastonhoitaja	0,03	0,9	0,9	0,9	0,9*	0,9
Kirjastovirkailija	1,58	0,79	0,79	0,4	0,4*	0,5

Kirjaston henkilökunnan tehtäviin kuuluvat kansalaisopiston tehtävät 0,1 htv. sekä siivoustyötä kirjastossa

.

Kirjastopalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Kirjaston aukioloaikojen ja saavutettavuuden tulee vastata käyttäjien tarpeita ja tilojen olla viihtyisät. Omatoimikirjasto lisää kirjastopalveluiden saavutettavuutta aukioloaikojen osalta. Oheistapahtumat ja näyttelyt monipuolistavat kirjaston tarjontaa.

Riittävä määrä ammattitaitoista henkilökuntaa, monipuolinen aineisto ja terveet tilat ovat edellytyksiä laadukkaille kirjastopalveluille.

Kirjastot ovat verkostoituneet tehokkaasti. Keski-kirjastojen aineistokuljetus on tehokas ja edullinen.

Yhteiskunnan digitalisoituminen ja asiakkaiden muuttuvat tarpeet haastavat kirjaston muuttamaan toimintatapojaan ja kehittämään palvelujaan jatkuvasti. Muutoksiin varautuminen ja niistä selviytyminen edellyttää, että henkilöstökoulutukseen varataan aikaa ja resursseja. Tämä on tärkeää myös työssä jaksamisen kannalta.

Jotta ajan vaatimuksiin voitaisiin vastata, tulisi kirjaston lisätä käyttäjäkoulutusta kirjaston omiin palveluihin, monilukutaitoon, tiedon hankintaan ja lukemisen edistämiseen liittyen. Myös valtakunnallisesti ollaan huolissaan kansalaisten lukutaidon heikentymisestä. Tähän haasteeseen on pyritty vastaamaan mm. siten, että valtionavustusta on haettavissa jatkuvaan oppimiseen, lukemisen edistämiseen sekä osallisuuteen. Kyyjärven kirjaston tavoitteena on hakea hankerahoitusta.

3.2.3 Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut

Kunnan tarjoamat vapaa-ajan palvelut ja kulttuuripalvelut antavat käyttäjilleen mahdollisuuden itsensä kehittämiseen, elämyksiin, virkistykseen ja hyvään elämään. Kunnan tarjoamat tapahtumat palvelevat eri- ikäisiä kuntalaisia, vapaa-ajan asukkaita sekä yritystoimintaa.

Talousarvion määrärahat

Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	10 990	16 300	16 000
Toimintamenot	63 253	70 114	71 210
Toimintakate	-52 263	-53 814	-55 210
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	10 990	16 300	16 000
Toimintamenot	123 452	130 999	123 935
Toimintakate	-112 462	-114 699	-107 935
Muutos-% edell.vuoteen		1,99	-5,90
Poistot	31 742	39 382	29 412

Vapaa-aika- ja kulttuuripalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille vapaa-ajan harrastuksia ja kehittävää ajanviettoa, elämyksiä sekä virkistystä, estää nuorten syrjäytymistä sekä edistää kuntalaisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Järjestöyhteistyö	Yhteistyöpalaverit järjestöjen kanssa 1-2 kertaa vuodessa Järjestöjen kanssa yhteisiä tapahtumia Kunnan avustukset järjestöille, ohjatun toiminnan ja tapahtumien tukeminen	Palavereiden lukumäärä, osallistuvien järjestöjen määrä Tapahtumien määrä Myönnetyt avustukset
Hyvinvoinnin edistäminen	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen Liikunta-alueet kunnossa, tilojen käytön lisääminen Nuorisotalotoiminta 3 kertaa viikossa Seudullinen yhteistyö Etsivä nuorisotyö, toimintaa myös koululla ja nuorisotalolla Nuorten työpaja toimii	Liikunta-aktiivisuuden seuranta Asiakaspalaute Tilojen käytön seuranta Toteutuneet aukiolo Asiakasmäärät
Nuorten osallisuuden lisääminen	Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta. Nuorisovaltuusto edustettuna valtuuston kokouksissa ja pyydettäessä muissa kokouksissa. Nuorisovaltuuston toiminnan näkyvyys Nuorten osallisuus ja kulttuurihanke	Nuorisovaltuuston kokoukset, aloitteet, osallistuminen luottamuselinten kokouksiin Lausuntojen määrä Nuorisovaltuuston omat sivut

Toiminnan laajuus

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA 2022
As.luku 31.12.	1353	1345	1311	1288	1313	1288
Avustukset €/as.	11,47	11,71	11,15	10,47	10,28	10,47
Toimintamenot€/as.	116,08	107,47	86,87	87,25	87,36	89,50
Nuorisotalo avoinna h/vk	11	12	12	12	12	12
Nuorisotalon kävijämäärä	14	10	15	15	15	15
Retket kpl	14	9	4	1	3	3

Vapaa-aika ja kulttuuripalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Kuntalaisille on tarjolla monipuoliset sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuudet. Kunta edistää ikäihmisten liikuntaa, tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja tukee niiden toimintaa sekä osallistuu seudulliseen yhteistyöhön. Vapaa-aikapalveluilla tuetaan kuntalaisten hyvinvointia. Nuorisovaltuusto tuo nuorten ääntä kuuluviin.

Kunnassa on liikunnanohjaaja (0,12 htv.), jonka tehtävän on järjestää ohjattua liikuntaa erityisesti ikääntyneille kuntalaisille. Nuorisotalotoiminta ostetaan Karstula-Kyyjärven 4H-yhdistys ry:ltä ja etsivä nuorisotyö Karstulan kunnalta. Kunnassa toimii nuorten työpaja. Kunnan tekninen osasto vastaa liikunta-alueiden hoidosta.

3.2.4 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on lakisääteinen palvelu ja se kuuluu kaikille alle kouluikäisille lapsille. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuslaki määritee tavoitteet ja raamit toiminnalle ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sisällön. Varhaiskasvatus muodostaa jatkumon esi- ja perusopetukseen.

Talousarvion määrärahat

Varhaiskasvatus			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	69 421	81 400	30 000
Toimintamenot	495 447	476 462	480 163
Toimintakate	-426 026	-395 062	-450 163
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	69 421	81 400	30 000
Toimintamenot	569 052	554 667	551 038
Toimintakate	-499 631	-473 267	-521 038
Muutos-% edell.vuoteen		-5,28	10,09
Poistot	10 930	9 665	17 500

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittarit
Laadukas varhaiskasvatus	Lakien, ohjeiden ja säädösten mukainen toiminta. Riittävän SAK-ajan huomioiminen työvuorosuunnittelussa – (13 % työajasta ryhmän ulkopuolista työtä) Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivitys	Asiakastyytyväisyys. Henkilöstömäärä ja mitoitus. SAK-ajan toteutuminen. Päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto 1.8.2022.
Kolmiportaisen tuenmallin kehittäminen	Kolmiportaisen tuen mallin kehittäminen ja käyttöönotto. Varhaiserityisopettajan palvelun ostaminen 3 pv/kk.	Kolmiportaiseen tukeen siirtyminen 1.8.2022. Varhaiserityisopettajan päivien toteutuminen.
Turvallinen toimintaympäristö	Turvallisuuden vuosikellon mukainen toiminta. Turvarannekkeen käyttöönotto. Liikennejärjestelyjen ja päiväkodin saattoliikenteen kehittäminen	Toimintojen toteutuminen. Turvarannekkeen hankinta. Liikennejärjestelyjen ja saattoliikenteen toteutuminen.
Työhyvinvoinnin kehittäminen ja ylläpitäminen	Työhyvinvointisuunnitelman mukainen toiminta.	Työhyvinvointisuunnitelman mukaisen toiminnan toteutuminen. Koulutuspäivien

	Henkilökunnan lakisääteinen koulutusvelvoite 3-10 pv.	toteutuminen.
Yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen	Sivistystoimen henkilöstön joustava yhteiskäyttö lyhytkestoisissa tilanteissa sekä Apip – toiminnan järjestäminen päiväkodin ja koulun yhteistyönä. Sijaisjärjestelmän kehittäminen seutukunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Sähköisten tietojärjestelmien kehittäminen yhtenäiseksi seutukunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Tukipalvelujen arviointi ja kehittäminen.	Henkilöstön yhteiskäytön toteutuminen. Sijaisten saaminen. Sähköisten tietojärjestelmien käyttöönotto. Tehdyt sopimukset.

Varhaiskasvatuksen toiminnan laajuus

Päiväkoti

	2017	TP2018	TP2019	TP 2020	TA2021	TA2022
Toimintapäivät/ vuosi	291	291	275	284	275	260
Lapsia kirjoilla ka.	53	53	60	34	40	38
alle 3 v. ka.	11,2	11,3	11,3	10	12	11
3-5 v. ka.	30,2	40,6	40,6	40	25	21
tehostettua tukea saavat	1	6	6	4	4	7
esikoululaiset ja koululaiset	10	9,2	9,2	10	5	6
Hoitopäivät	7453	9246	8440	6237	6500	6000
Vuorohoito	1263	1926	1526	1300	1350	1100
Hoitopäivän hinta €/lapsi (netto)	67,07	70,18	72,62	67,59	67,51	67,00

Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttö

	2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Kotihoito/perhe	10,6	7,6	8,9	9	7,6	6
Kotihoidossa lapsia	17,7	12,3	15,8	15	18	11
Yksityisen hoidon tuki / perhe	0,5	0,2	0	0	0	0
Yksityisessä hoidossa lapsia/kk	0,2	0,2	0	0	0	0

Varhaiskasvatuksen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tarjota lapsiperheille laadukasta, lapsilähtöistä ja monipuolista varhaiskasvatusta sekä tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään.

Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa, johon myös vuorohoito on keskitetty. Varhaiskasvatuksen käytäntöjä ja toimintatapoja uudistetaan muuttuvissa olosuhteissa.

Lapsella on mahdollisuus saada apua ja tukea kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Tukea järjestetään lapsen tarpeista käsin monialaista yhteistyötä hyödyntäen.

Varhaiskasvatuksessa toimii koulutettu ja ammattitaitoinen henkilöstö, joka vastaa varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisesta toiminnasta.

Henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja tuetaan. Tavoitteena on motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.

Tulevissa henkilöstön rekrytoinneissa huomioidaan varhaiskasvatuslain mukainen koulutusmitoituksen muutos.

Yhteistyötä kehitetään eri yhteistyötahojen kesken sekä seudullisesti.

3.3 Tekninen osasto

Teknisen osaston alaisuudessa on kunnossapito-, siivous- ja ateriapalvelu sekä tekninen päivystys ja kiinteistön hoito. Toiminnan pyörittäminen edellyttää riittävää määrää ammattitaitoista ja motivoitunutta henkilöstöä. Kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuskanta pidetään kunnossa huomioiden terveellisyyden ja energiatalouden näkökohdat. Tekninen osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosyksiköistä;

- Tekniset palvelut
  - tekninen hallinto
  - liikenne- ym. alueet
  - pelastus- ja suojelupalvelut
- Rakentamis- ja ympäristöpalvelut
  - rakennusvalvonta
  - ympäristönsuojelu
  - maankäytön suunnittelu
- Tilapalvelut
  - asuntojen vuokraus
  - toimitilat
  - ateria- ja kunnossapitopalvelut
    - talonmiespalvelut
    - siivouspalvelut
    - ateriapalvelut
- Liikelaitokset
  - vesi- ja jätevesilaitos
  - jätehuolto
  - maa- ja metsätilat

Talousarvion määrärahat

Tekninen osasto yhteensä			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	979 035	844 418	788 819
Toimintamenot	1 208 556	1 243 002	1 266 278
Toimintakate	-229 521	-398 584	-477 459
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	1 615 111	1 573 778	1 508 544
Toimintamenot	1 479 566	1 546 142	1 563 078
Toimintakate	135 544	27 636	-54 534
Muutos-% edell.vuoteen		-79,61	-297,33
Poistot	215 874	200 837	207 809

3.3.1 Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tulosalueeseen kuuluvat seuraavat toiminnot;

- tekninen hallinto
- liikenne ym. yleiset alueet
- pelastus- ja suojelupalvelut sekä

Tekninen hallinto vastaa hallinnon, liikenne- ja yleisten alueiden lisäksi tilapalveluista, liikelaitoksista ja velvoitetyöllistämisestä. Teknisten palveluiden toiminnan tavoite on, että laitokset toimivat moitteetta niin normaali- kuin poikkeustilanteissakin. Asuin viihtyvyyden ja turvallisuuden lisääminen ovat myös keskeisiä tavoitteita. Teknisen johtajan työpanoksesta myydään osa Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy:n ja Kyyjärven Liikekeskus Oy:n sekä Kyyjärven Paletti Oy:n toimitusjohtajan tehtäviin.

Keski-Suomen pelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimen hallinnosta ja operatiivisesta toiminnasta Kyyjärven kunnan alueella. Palo- ja pelastustoimi ennaltaehkäisee vahinkoja ja turvaa kuntalaisten jokapäiväistä elämää mm. siten, että apua saadaan tarvittaessa viipymättä.

Talousarvioon on varattu pelastuslaitoksen ilmoittamat kustannukset sekä vähäiset yleiskustannukset - paloaseman kiinteistökustannukset sisältyvät tilapalveluiden menokohtaan.

Talousarvion määrärahat

Tekniset palvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	19 953	30 000	20 150
Toimintamenot	287 676	285 882	301 170
Toimintakate	-267 723	-255 882	-281 020
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	19 953	30 000	20 150
Toimintamenot	305 883	304 497	320 170
Toimintakate	-285 930	-274 497	-300 020
Muutos-% edell.vuoteen		-4,00	9,30
Poistot	20 263	16 806	14 276

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavote/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Sote uudistukseen valmistautuminen	Tukipalveluiden uudelleen järjestäminen	ruokahuolto, siivous, kiinteistöhuolto
Kaavatiet ovat hyvässä liikennöitävässä kunnossa ympäri vuoden.	Kaavateille tehdään kunnossapitosuunnitelmat tuleville vuosille.	Käyttäjien antamat palautteet ja oma kontrollointi.
Yksityisteiden avustaminen	Yksityistieavustuksia maksetaan yksityislain mukaisesti ja talousarvioon varataan vuosittain määräraha.	Avustus jaetaan hakemusten perusteella.
Yleisten alueiden kunnostus	Yleisiä alueita kunnostetaan niin taajamassa kuin haja-asutusalueillakin.	Tienvarsien ja rakentamattomien tonttien raivaukset.
Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimen toiminta tulee olla jatkossakin ripeää ja tehokasta.	Kuntalaisten kokemukset ja palautteet

Teknisten palvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Yhteistyötä tiivistetään paikallisen yrityselämän, kolmannen sektorin toimijoiden ja kuntalaisten kanssa. Yhteistyöllä ja pienillä toimilla voidaan parantaa merkittävästi asuinviihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Paikallisessa toiminnassa panostetaan laitosten hyvään ja kustannustehokkaaseen ylläpitoon. Tavoitteena on lähipalveluiden säilyminen.

Teknisissä palveluissa merkittävimmät kustannuserät muodostuvat hallinnon henkilöstökuluista sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksista. Palo- ja pelastustoimessa tavoite on, että kuntalaisten palvelutaso ja turvallisuus säilyvät hyvällä tasolla. Palvelutuottajien keskinäiset näkökantojen erot eivät saa vaikuttaa kuntalaisille (maksajille) tarjottaviin palveluihin.

Koulutusta järjestetään talousarvioon varatun määrärahan rajoissa. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut ja työkuormaa pyritään jakamaan tasaisemmin tehtävien mukaisella resursoinnilla.

3.3.2 Rakentamis - ja ympäristöpalvelut

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut huolehtivat rakentamisen ja ympäristönsuojelun viranomaisvalvonnasta ja ohjeistamisesta kunnassa. Tulosalueeseen kuuluu kiinteästi myös kaavoitus ja maankäytön suunnittelu. Kyyjärvi hankkii ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan palvelut Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoiminta-alueelta.

Rakentamis- ja ympäristöpalvelujen toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on tuottaa rakentajille laadukasta ja joustavaa asiantuntija- ja viranomaispalvelua kaikissa rakentamis- ja ympäristöasioissa. Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on, että kunnassa on tarjolla riittävä määrä asumiseen, teollisuus- ja liike-elämän käyttöön soveltuvia tontteja ja alueita unohtamatta liikunta- ja vapaa-ajan viettoon tarkoitettuja alueita.

Talousarvion määrärahat

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	54 641	53 737	53 334
Toimintakate	-54 641	-53 737	-53 334
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	54 641	53 737	53 334
Toimintakate	-54 641	-53 737	-53 334
Muutos-% edell.vuoteen		-1,65	-0,75
Poistot	0	0	0

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavote/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Rakennusvalvonta	Sähköinen asiointi ja sähköiset työkalut. Lainsäädännön osaamisen vahvistaminen ja ammattitaidon ylläpito.	Seurataan lupamääriä. Seurataan päätösten pysyvyyttä korkeammissa oikeusasteissa.
Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu	LYT-alueet kaduksi	Ehdotus nähtäville Valmis 2022
Ympäristönsuojelu	Viestintä ja tiedottaminen Yhteistyö	Tiedotetaan asiakkaita paremmin, enemmän ja laadukkaasti. Tiivistetään yhteistyötä läheisten yhteistoiminta-alueiden kanssa

Rakentamis- ja ympäristöpalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023- 2025

Kunnassa tulee olla riittävästi tarjolla asumista, matkailua ja elinkeinojen harjoittamista varten kaavoitettuja tontteja. Laatutasoon kiinnitetään huomiota ja huolehditaan siitä, että alueet viimeistellään kaavan mukaisesti. Liikunta- vapaa-ajan ja harrastustoiminnan edellytykset on turvattava.

Myytävien tonttien markkinointia parannetaan.

Nykyiset kaava-alueiden kadut ja valaistukset pidetään kunnossa varatun määrärahan turvin. Ympäristön kunnosta; raivauksista alueiden yleisestä siisteydestä huolehditaan resurssien mukaan.

Rakennustarkastajan tehtävät hankitaan ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta. Rakennusvalvonnan kustannukset tulevat olemaan noin 13 600 euroa. Rakennuslupamaksut menevät yhteiseen kassaan ja näin ollen pienentävät rakennusvalvonnankustannuksia mitä enemmän lupia myönnetään.
Ympäristösihteeripalvelut ostetaan ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ympäristösuojelun kustannukset tulevat olemaan vuonna 2022 n.14 600 euroa.

3.3.3 Tilapalvelut

Tilapalvelut talousyksikköön kuuluvat asuntojen vuokraus, toimitilat sekä kunnossapitopalvelut eli talonmies- siivous ja ateriapalvelut.

Tilapalveluiden toiminta-ajatuksena on keskitetysti hallita kunnan kiinteistöjä ja tuottaa niihin taloudellisesti kannattavia ylläpitopalveluja.

Talousarvion määrärahat

Tilapalvelut			
(ulkoiset)	TP2020	TA2021	TA2022
Toimintatulot	619 825	524 918	490 669
Toimintamenot	799 036	833 493	839 934
Toimintakate	-179 211	-308 575	-349 265
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2020	TA2021	TA2022
Toimintatulot	1 235 760	1 231 328	1 187 829
Toimintamenot	994 605	1 056 018	1 061 434
Toimintakate	241 155	175 310	126 395
Muutos-% edell.vuoteen		-27,30	-27,90
Poistot	108 177	102 329	112 819

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Kunnan omistamat vuokra-asunnot	As. Oy Lintupuiston osakkeen myyntiä jatketaan.	Käyttöaste
Toimitilat	SoTe-kuntayhtymä vuokraa tarvitsemansa toimitilat; Kiviranta ja terveysasema. Toimitilojen vuokratasot ovat yhtenäistetty seutukunnallisesti. Päivärinne vuokrattuna.	Käyttäjien tulee pystyä toimimaan viihtyisissä ja terveellisissä tiloissa.
Liikuntasali	Turvallinen käyttää.	Toiminnan häiriötön jatkuminen
Ateria- ja kunnossapitopalvelut (talonmies-, ateria- ja puhdistuspalveluiden kehittäminen)	Tuottaa käyttäjien tarvitsemat palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen
Ateriapalvelu	Kustannukset euroa/ateriasuorite seudullisesti kilpailukykyinen	Seutukunnallinen hintavertailu
Puhdistuspalvelu	Omat siivoojat hoitavat kaikki kunnan omien tilojen siivouksen.	Tyytyväiset asiakkaat

Tilapalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2025

Kunnan vuokra-asunnoista huolehtii kunnan omistama Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy. Vuokra-asunnot Oy:n omistamien asuntojen lisäksi kunnalla on yksi osakehuoneisto As Oy Lintupuistossa.

Kunnan toimintojen kannalta tarpeettomista tiloista hankkiudutaan tulevaisuudessa kokonaan eroon. Kunnan on kuitenkin turvattava mahdollisimman monipuolinen ja kysyntää vastaava asunto-, ja teollisuustilojen määrä sekä riittävästi tonttitarjontaa edellä mainittuihin tarpeisiin.

Kiinteistöjen peruskorjaukset kiertävät työn osalta talonmiesyksikön kautta ja siirtyvät kiinteistölle vuokran tai sisäisen siirron kautta. Poikkeuksen muodostavat ainoastaan ns. hätätyön kaltaiset työt, jotka tehdään riippumatta siitä, onko määräraha varattu tai ei.

Puhdistuspalveluiden toiminta-ajatus on ylläpitää tilat siistinä ja viihtyisinä. Ruokapalvelu pyrkii edistämään asiakaslähtöistä palvelua joka sektorilla. Keittiössä pyritään käyttämään kotimaisia elintarvikkeita ja käyttämään lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Ruokapalvelu seuraa ravitsemussuosituksia eri asiakasryhmien kanssa ja toteuttaa niitä asiakkaiden kanssa yhdessä. Ruokapalvelu pyrkii valmistamaan kustannustehokkaasti huomioon ottaen raaka-ainehankinnat sekä henkilöstön yhteiskäytön tuomat hyödyt tuotannossa. Ruokapalvelun tavoitteena on pienentää hävikkiä.

Seutukunnallisen yhteistyön jatkaminen joka osa-alueella tukee kaikkien toimijoiden taloutta. Kunnan hallinnoimat tilat siivotaan kunnan siistijöiden toimesta. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut, jonka tavoitteena on tasata työkuormaa ja kohdistaa resursseja mahdollisimman hyvin. Sisäistä tiedonkulkua parannetaan tarvittaessa pidettävillä henkilöstöpalavereilla. Hyvä työterveyshuolto ja tyky-toiminta auttavat jaksamaan henkilöstöä heidän työssään.

3.3.4 Liikelaitokset

Liikelaitoksiin kuuluvat vesi- ja viemärilaitos, jätehuolto sekä maa- ja metsätilat. Tuotetaan kuntalaisille ja asiakkaille turvalliset ja häiriöttömät palvelut sekä normaali - että poikkeustilanteissa. Kunnan omistamat maa- ja metsätilat hoidetaan kannattavasti.

Talousarvion määrärahat

Liikelaitokset			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	339 256	289 500	278 000
Toimintamenot	67 202	69 890	71 840
Toimintakate	272 054	219 610	206 160
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	359 398	312 450	300 565
Toimintamenot	124 437	131 890	128 140
Toimintakate	234 961	180 560	172 425
Muutos-% edell. vuoteen		-23,15	-4,51
Poistot	76 220	81 702	80 714

Talousarvion määrärahat

Kirjanpidollinen vesilaitostaseyksikkö			
(ulkoiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	253 077	262 500	251 000
Toimintamenot	65 337	68 350	70 300
Toimintakate	187 740	194 150	180 700
(ulkoiset ja sisäiset)	**TP2020**	**TA2021**	**TA2022**
Toimintatulot	273 219	285 450	273 565
Toimintamenot	122 573	130 350	126 600
Toimintakate	150 646	155 100	146 965
Muutos-% edell. vuoteen		2,96	-5,25
Poistot	76 220	70 487	69 499

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Mittari
Jätevedenpuhdistamon täysimääräinen hyödyntäminen	Sakokaivolietteen määrän seuraaminen	Tuodun määrän seuraaminen
Jätevedenpuhdistamo	Viemäriverkoston saneerausta jatketaan Lintulahden alueella	Toteutunut alue
Vesilaitos	Pienpumppaamoiden hälytinjärjestelmät	Toteuma

Liikelaitosten tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Viemäriverkoston määrätietoista uudistamista jatketaan myös tulevina vuosina. Jätevesilaitoksen tärkein kehittämiskohde on vuotovesien vähentäminen eli vanhojen betoniviemäreiden ja – kaivojen kunnostaminen. Vanhat viemärit kunnostetaan sujutustekniikalla ja viemärikaivot uusilla muovikaivoilla.
Uuden laitoksen ja pumppaamon myötä jätevesien käsittely on tehostunut merkittävästi, mikä parantaa Kyyjärven tilaa sekä lisää asumisviihtyvyyttä.

Vesilaitokselle on laadittu riskinarviointi vuonna 2019. Vesihuollossa tavoitteena toiminnan turvaaminen ja yhtenä suunnitteluvaiheen kehityskohteena edelleen Alajärvi–Kyyjärvi runkolinjojen yhdistäminen.

Kyyjärven kunnan jätehuollon käytännön järjestelyistä vastaa Järviseudun jätelautakunta ja jätehuoltoyhtiö Millespakka Oy.

Ekopisteverkostostoa on karsittu voimaan tulleen pakkausjätteiden erilliskeräyksen vuoksi. Maksuttomissa pakkausjätteiden keräyspisteissä on paikat metalli-, lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille. Pakkausjätteiden lajitteluohjeet löytyvät osoitteesta www.rinkiin.fi. Pakkausjätteen keräyspiste sijaitsee Kauppakeskus Paletin alueella.

4 Kuntakonsernin tavoitteet

Kyyjärven kuntakonserniin kuuluvia tytäryhteisöjä ovat Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy, Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus, Kyyjärven Paletti Oy ja Kyyjärven Lämpö Oy.

Kyyjärven kunta on lisäksi jäsenenä Keski-Suomen Sairaanhoitopiirissä, SoTe- kuntayhtymässä, Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymässä ja Keski-Suomen liitossa.

Kunnalla, kuten muillakin osakkeenomistajilla on osakkeisiinsa liittyen oikeus käyttää äänioikeutta yhtiökokouksissa. Osakkeenomistaja käyttää osakeyhtiön ylintä päätösvaltaa delegoimalla sen eli omistajana kunta vaikuttaa yhtiön toimintaan sitovasti vain yhtiökokouksessa. Sama koskee myös kuntayhtymiä. Edustajiksi yhtiön toimielimiin tulee valita yhtiöiden toimintaa omalla ammattiosaamisella vahvistavia henkilöitä.

Kuntakonsernin toimintaperiaatteet ja yleiset tavoitteet on määritelty kunnan konserniohjeessa ja konserniohjeen toteuttamista valvoo ja edustajia ohjeistaa kunnanhallitus. Kunnan edustajien on huolehdittava, että kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt toteuttavat omalta osaltaan kunnan tavoitteiden toteutumista ja edustajat raportoivat kunnanhallitukselle säännöllisesti yhteisöidensä toiminnasta.

4.1 Kyyjärven Liikekeskus Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiö omistaa Kyyjärven Tuliharjuntien varrella olevan liikekeskusrakennuksen ja huolehtii kiinteistön isännöinnistä ja kunnossapidosta.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön tavoitteena on parantaa ja vahvistaa yritystoiminnan kilpailukykyisiä toimintaedellytyksiä ja ympäristön viihtyisyyttä kiinnittämällä huomiota erityisesti liikekeskuksen ulkoalueiden hoitoon ja rakennuksen kuntoon sekä energiansäästöön.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Liikekeskuksen tyytyväiset vuokralaiset	kunnossa olevat sisä- ja ulkotilat	vuokralaisten palaute

Taloussuunnitelma 2023 – 2024

Liikekeskuksessa olevien tilojen käytöstä päättää kunta. Yhtiö pyrkii toiminnallaan pitämään vuokratilat vuokrattuina.

4.2 Kyyjärven Paletti Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Paletti Oy omistaa ja hallinnoi kauppakeskus Paletin kiinteistöä, huolehtii kauppakeskuksen asiakkaiden viihtyisyydestä ja kauppakeskuksessa toimivien kauppiaiden toimintaedellytyksistä.

Kehittämistavoitteet

Kauppakeskuksen näkyvyyttä parannetaan yhteistyössä kauppiasyhdistyksen kanssa. Kauppakeskus Paletti monipuolistaa Kyyjärven kunnan palvelutarjontaa ja mahdollistaa myös lukuisia työpaikkoja koko alueelle. Siksi on tärkeää, että kunta käyttää aktiivisesti omistajaohjaustaan Paletin kehittämisessä.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Paletin myyminen	saada tarjous	omistajanvaihdos
Paletin tyytyväiset vuokralaiset	kunnossa olevat sisä- ja ulkotilat	vuokralaisten palaute

Taloussuunnitelma 2023 - 2024

Yhtiö osallistuu tiiviisti valtateiden risteysalueen kehittämiseen ja edistää kauppakeskus Paletin kehittämistä kunnan johdolla ja yhteistyössä Osuuskauppa Keskimaan sekä Paletin kauppiasyhdistyksen kanssa.

4.3 Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy omistaa ja hallinnoi kunnan vuokra-asuntoja ja vastaa omistamiensa kiinteistöjen isännöinnistä ja asuntojen vuokrauksesta.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön omistamien vuokra-asuntojen kunto ja asuinviihtyvyys turvataan suorittamalla yhtiön omistamissa rivitaloissa ja asunnoissa vuosittain korjauksia talousraamien puitteissa. Peruskorjauksia suunniteltaessa arvioidaan tulevaisuuden asuntojen määrän ja laadun tarve. Vuokra-asuntojen kiinteistömassaa ja suurehkoa lainamäärää on tarkoitus vähentää asuntoja myymällä ja purkamalla.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Käyttöaste	Käyttöasteen nostaminen	> 90 %
Huoneistojen korjaukset	Korjaukset toteutetaan suunnitellusti ja kulloinkin yhtiön taloustilanteen antamassa laajuudessa.	Viihtyvyys

Taloussuunnitelma 2023 - 2025

Korjaustarpeet tullaan määrittelemään jo tehtyjen PTS:n mukaisesti ja laaditaan systemaattinen korjaussuunnitelma talousarvion yhteydessä. Korjausten toteutuksessa ja rahoituksessa on huomioitava, että vuokrataso pystytään pitämään alueellisesti edelleen kilpailukykyisenä. Vuokra-asuntokannan kehittäminen ja siihen käytettävät resurssit ovat riippuvaisia asuntojen kysynnästä ja riittävästä käyttöasteesta. Kysyntään vaikuttaa oleellisesti paikkakunnan yleinen työllisyystilanne ja muuttoliike. Yleisinä kehittämistavoitteina on, että lisätään viihtyvyyttä kiinnittämällä huomioita myös piha-alueisiin ja yleiseen siisteyteen.

4.4 Kyyjärven Lämpö Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Lämpö Oy omistaa ja hallinnoi Seiväsahon lämpölaitoksen ja kunnan alueella olevan kaukolämpöverkoston. Yhtiön pääasiallisena toimialana on kaukolämmön tuotanto ja jakelu.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön tavoitteena on tuottaa sekä kunnan että yksityisiin kiinteistöihin kaukolämpöä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Lämmön hinta	Kattaa verkoston ja laitteiston kunnossapidosta ja huollosta aiheutuvat kustannukset ja kattaa vieraan pääoman kulut.	€/MWh

Taloussuunnitelma 2023 - 2024

Suunnitelmakauden aikana yhtiö pyrkii laajentamaan lämpöverkostoa, jonka avulla pystytään lisäämään asiakkaiden määrää. Myös varavoimajärjestelmää pyritään kehittämään.

5 INVESTOINTIOSA 2022

Vuoden 2022 investointisuunnitelmaan on koottu keskitetysti kaikkien osastojen suunnitellut investoinnit.

Investointisuunnitelmaa vuosille 2023 - 2024 tarkistetaan myöhemmin teknisen toimen laatiman investointisuunnitelman perusteella.

INVESTOINNIT		TA2022 Menot	TA2022 Tulot	TA2022 Netto	TS2023	TS2024
Kiviranta	Valaisimien uusinta; Huoneiden sisäänkäynti + keittiö + kylmiö	7000		7000		
	Uima-allasosaston muuttaminen kuntoilutilaksi	50000		50000		
	Kattokupujen vaihto / poistaminen + korvaava valaistus	40000		40000		
Kaavatiet	Kalliorannantien n.700 m peruspa-rannus suunnittelu	12000		12000		
	Honkalehdontien katuvalaistuksen uusiminen (led)	30000		30000		
Vesilaitos	Kirkonkylän liittymät	4000		4000		
	Pienpumppaamoiden hälytinjärjes-telmät	6000		6000		
	Haja-asutusalueiden liittymät	4000		4000		
Viemärilaitos	Liittymien rakentaminen, kk	3500		3500		
	Viemärikaivojen saneeraus, sujutus	30000		30000		
Kiinteistöt	Terveysaseman katon maalaus	15000		15000		
	Liikuntahallin seinän rappaus	65000		65000		
	Liikuntahallin ulkopuoli (salaojat, pa-tolevyt ym.)	15000		15000		
	Siirrettävä Varavoimakone eli aggre-gaatti,	20000		20000		
	Teknisen työtilan koneet ja kaluste-hankinnat	15000		15000		
	Leirintäalue; maalaus, katto, tonttien siistiminen, asuntovaunupaikat	40000		40000		
ICT-investointeja	Sivistysosaston it-hankinnat	15000		15000		
	Taloushallinnon ict-kulut	10000		10000		
Yhteensä		**381500**	**0**	**381500**	**350000**	**350000**

TULOSLASKELMA 2022	TP2020	TA2021	TA2022 ulk	TA2022 sis	TA 2022	Muutos%
Toimintatulot						
Myyntitulot	1 117 354,47	1 203 669	597 700	478 305	1 076 005	-10,61
Maksutulot	46 337,42	42 500	22 500	0	22 500	-47,06
Tuet ja avustukset	102 393,99	78 070	47 300	0	47 300	-39,41
Muut toimintatulot	897 837,87	888 411	636 938	250 790	887 728	-0,08
Toimintatulot yhteensä	**2 163 923,75**	**2 212 650**	**1 304 438**	**729 095**	**2 033 533**	**4,80**
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0			0	
Toimintamenot						
Henkilöstömenot yht	-2 332 601,67	-2 545 520	-2 486 205	0,00	-2 486 205	-2,33
Palkat ja palkkiot	-1 834 098,56	-1 875 960	-1 968 657	0	-1 968 657	4,94
Henkilösivukulut					0	
Eläkekulut	-451 798,50	-458 296	-463 710		-463 710	1,18
Muut hlösivukulut	-46 704,61	-53 290	-53 838		-53 838	1,03
Palvelujen ostot	-7 205 889,28	-7 450 055	-6 887 397	-470 705	-7 358 102	-1,23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-454 351,37	-493 300	-483 370	-7 600	-490 970	-0,47
Avustukset	-146 511,57	-129 300	-116 300	0	-116 300	-10,05
Muut toimintamenot	-697 129,24	-671 315	-453 583	-250 790	-704 373	4,92
Toimintamenot yhteensä	**-10 836 483,13**	**-11 131 516**	**-10 426 855**	**-729 095**	**-11 155 950**	**0,20**
Toimintakate	**-8 672 559,38**	**-8 918 866**	**-9 122 417**	**0**	**-9 122 417**	**0,90**
Verotulot	**4 657 060,46**	**5 059 000**	**4 784 000**		**4 784 000**	**-5,44**
Kunnallisvero	3 324 391,40	3 514 000	3 397 000		3 397 000	-3,33
Kiinteistövero	405 248,23	438 000	439 000		439 000	0,23
Yhteisövero	927 420,83	1 107 000	948 000		948 000	-14,36
Valtionosuudet	**5 121 105,00**	**4 816 468**	**4 961 997**		**4 961 997**	**3,02**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	53 033,73	5 895	12 650	0	12 650	114,59
Muut rahoitustulot	231 687,75	165 758	701 200	12 558	713 758	330,60
Korkomenot	-2 746,78	-10 895	0	0	0	-100,00
Muut rahoitusmenot	-47 737,04	-16 758	0	-12 558	-12 558	-25,06
Rah.tulot ja -menot yht.	**234 237,66**	**144 000**	**713 850**	**0**	**713 850**	**395,73**
Vuosikate	**1 339 843,74**	**1 100 602**	**1 337 430**	**0**	**1 337 430**	**21,52**
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	**-357 507,48**	**-347 146**	**-349 442**		**-349 442**	
Arvonalentumiset	-1 862 044,79					
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot	0,00	0			0	
Satunnaiset menot	0,00	0			0	
Satunn. tulot ja -menot yht.	**0,00**	**0**			**0**	
Tilikauden tulos	**-879 708,53**	**753 456**	**987 988**	**0**	**987 988**	
Poistoeron muutos	0,00	0			0	
Varausten muutos	0,00	0			0	
Rahastojen muutos	0,00	0			0	
Tilikauden tulos	**-879 708,53**	**753 456**	**987 988**	**0**	**987 988**	

RAHOITUSLASKELMA 2022

	TP2020	TA2021	TA2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	1 339 844	1 100 602	1 337 430
Satunnaiset erät	-1 862 045	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	1 848 386	0	0
- pakollinen varaus	-2 234 658	0	
- käyttöom. myyntitappiot	0	0	
INVESTOINNIT			
Käyttöom.investoinnit	-113 970	-679 440	-381 500
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	33 120	0
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustulot +	19 686		
TOIMINNAN JA INV. RAHAVIRTA	-1 002 757	454 282	955 930
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0		0
Antolainasaamisten vähennys	42 850	42 850	42 850
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen väh	-100 000	-100 000	0
Lyhytaik. lainojen muutos	2 200 000	-350 000	-1 500 000
Oman pääoman muutokset	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 140 093	47 132	-501 220

VESILAITOSTASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA

	TP2020	TA2021	TA2022
Liikevaihto	273 218,74	285 450,00	273 565,00
Materiaalit ja palvelut	-118 961,84	-129 850,00	-126 100,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikaudella	-36 960,33	-40 900,00	-40 900,00
Palvelujen ostot	-82 001,51	-88 950,00	-85 200,00
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00	0,00
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	0,00	0,00	0,00
Muut hlösivukulut	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-76 220,01	-70 487,00	-69 499,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-7 358,70	-7 000,00	-3 700,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**70 678,19**	**78 113,00**	**74 266,00**
Rahoitustuot. ja -kulut			
Kunnalta saadut korkotuotot	0,00	200,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-12 558,00	-12 558,00	-12 558,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen sat.eriä	**58 120,19**	**65 755,00**	**61 708,00**
Satunn. tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**58 120,19**	**65 755,00**	**61 708,00**
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	0,00	0,00
Vap.eht. varausten lisäys(-) tai vähennys(+	0,00	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	**58 120,19**	**65 755,00**	**61 708,00**

VESILAITOSTASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA 2022				
	TP2020	TA2021	TA2022
Toiminnan rahavirta			
Liikeyli-/alijäämä	70 678,19	64 755,00	61 708,00
Poistot ja arvonalentumiset	76 220,01	70 487,00	69 499,00
Rahoitustuot. ja -kulut	-12 558,00	-12 358,00	-12 558,00
Satunnaiset erät			
Muut tulorahoituksen korjauserät			
Sisäiset tuotot	0,00	0,00	0,00
Sisäiset kulut	0,00	0,00	0,00
	134 340,20	**122 884,00**	**118 649,00**
Investointien rahavirta			
Investointimenot -	-11 019,53	-64 500,00	-47 500,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vast. hyöd.luovutustulot	0,00	0,00	0,00
	-11 019,53	**-64 500,00**	**-47 500,00**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**123 320,67**	**58 384,00**	**71 149,00**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys kunnille-	-120 979,82	-58 384,00	-71 149,00
Antolainasaamisten vähennys kunnille+	0,00	0,00	0,00
	-120 979,82	**-58 384,00**	**-71 149,00**
Lainakannan muutokset			
Pitkäaik.lainojen lisäys kunnilta +	0,00	0,00	
Pitkäaik.lainojen vähennys kunnilta -	0,00	0,00	0,00
Lyhytaik.lainojen muutos +/-	0,00		
	0,00	**0,00**	0,00
Oman pääoman muutokset			
Liittymismaksujen muutos	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos +/-	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten saamisten muutokset +/-	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutokset +/-	-1 407,68	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos +/-	-933,17	0,00	0,00
	-2 340,85	0,00	0,00
Rahoitustoiminta netto	**-123 320,67**	**-58 384,00**	**-71 149,00**
Vaikutus kunnan kassavaroihin	**0,00**	**0,00**	**0,00**